

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

2001 m. vasario 28 d. Nr. 229

Vilnius

**DĖL LIETUVOS NACIONALINĖS INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS
KONCEPCIJOS PATVIRTINIMO**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Lietuvos nacionalinę informacinės visuomenės plėtros koncepciją
(pridedama).

Ministras Pirmininkas

Rolandas Paksas

Švietimo ir mokslo ministras

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2001 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 229

LIETUVOS NACIONALINĖ INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KONCEPCIJA

I. ĮVADAS

1. Pasaulyje vyksta permainos: sparčiai keičiasi tiek rinkos, tiek darbo vietų, namų ūkio ir laisvalaikio aplinka. Žmonių veiklą vis mažiau riboja nuotoliai ir laikas, veikla darosi globališkesnė, stiprėja specializacija. Labai aktualu bendradarbiauti konkuruojant atvirosios rinkos ekonomikos sąlygomis. Atsiranda naujo tipo – virtualių įmonių, elektroninio viešojo administravimo, darbo, mokymosi ir kultūros plėtros – galimybių. Ypač didelę reikšmę įgyja informuotumas, kompetencija, gebėjimas naudotis informacinių technologijų teikiamomis galimybėmis.

Šios ypatybės skatina permainas, nes jos yra gyvenimo kokybės ir socialinės gerovės kūrimo, kultūros vertybių ir kalbos išsaugojimo laidas, ūkinės veiklos katalizatoriai, demokratijos plėtros, bendradarbiavimo regionų ir valstybių lygiu, valstybės valdymo pagalbininkai.

Tačiau informacijos, mokėjimo (žinių), informacinių technologijų galia visiškai atsiskleidžia tik informacinėje visuomenėje, kai (idealiu atveju) visi jos nariai – gamintojai, paslaugų teikėjai, paprasti žmonės, visų lygių vadovai – gali, moka ir nori naudotis jų pranašumais.

2. Nemaža Lietuvos gyventojų negali ir nemoka naudotis informacinių technologijų teikiamomis galimybėmis. Informacinės visuomenės plėtojimo sąlygos ypač nepalankios kaime. Europos mastu Lietuva labai atsilikusi (tarp Europos valstybių esame kartais net treči nuo galo).

3. Svarbiausios Lietuvos atsilikimo priežastys yra šios:

3.1. daugelis gyventojų nemoka ir neturi galimybių išmokti naudotis moderniomis informacijos apdorojimo priemonėmis. Antai interneto paslaugomis nuolat naudojasi tik apie 8 procentus Lietuvos gyventojų (kaime jų skaičius nesiekia nė 1 procento);

3.2. kaimo gyventojai beveik neturi galimybių naudotis informacinėmis technologijomis ir kompiuterių tinklais dėl gebėjimų ir ryšių kanalų stokos, didelių ryšių priemonių kainų;

3.3. moksleiviams trūksta mokomosios medžiagos, kvalifikuotų mokytojų, kompiuterių, kontaktų su pasaulio kompiuterių tinklais. Prie kompiuterių tinklų išskirtinėmis ryšio linijomis prijungta tik 3 procentai mokyklų, 60 moksleivių tenka vos vienas kompiuteris;

3.4. nėra kompetentingos vykdomosios valdžios institucijos, turinčios pakankamus įgaliojimus valdyti informacinės visuomenės darbų plėtrą, derinti ir koordinuoti šiuos darbus;

3.5. ministerijos ir kitos valstybinės institucijos, informatikos srityje naudodamos informatikos plėtrai skirtas lėšas, turėjo visišką veikimo ar neveikimo laisvę ir galėjo kaip tinkamos naudoti tam skirtas lėšas. Darbai buvo tik simboliškai koordinuojami, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir užsienio fondų lėšos buvo leidžiamos neracionaliai, todėl negauta pastebimų rezultatų;

3.6. nesutvarkytas valstybei svarbus informacijos registrų ūkis paralyžiuoja veiksmingą valstybės įstaigų ir savivaldybių darbą. Antai iš 160 teisės aktais įteisintų registrų tik 2 registrai nustatyta tvarka priimti naudoti. Tarp registrų nėra tarpusavio sąveikos, jų informacija nepatikima;

3.7. vykdomosios valdžios institucijų darbuotojai menkai moka naudotis informacijos apdorojimo galimybėmis, nėra dokumentų, reglamentuojančių elektroninius mainus tarp institucijų;

3.8. verslininkai neskatinami prisidėti prie Lietuvos informacinės visuomenės plėtros.

4. Šioje koncepcijoje, kuria siekiama pagerinti būklę, išdėstytas požiūris į Lietuvos informacinės visuomenės plėtros reiškinius. Suformuluoti tikslai ir uždaviniai. Pateikti prioritetai. Aprašyti laukiami rezultatai. Joje atsižvelgta į Lietuvos specifines sąlygas ir elektroninės Europos politinės iniciatyvos keliamus svarbiausius tikslus:

4.1. įtraukti kiekvieną pilietį, šeimą ir mokyklą, kiekvieną įmonę ir valstybės instituciją į skaitmenų erą;

4.2. sukurti elektroniškai išsprusią Europą, remiamą kultūringo, pasirengusio finansuoti ir plėtoti naujas idėjas, verslo;

4.3. užtikrinti, kad procesas būtų socialiai patrauklus, skatintų vartotojų pasitikėjimą ir stiprintų socialinę sanglaudą.

II. PAGRINDINIAI TIKSLAI

5. Konkretinant informacinės visuomenės tikslus, atsižvelgta į tai, kad informacinė visuomenė – tai atvira, išsilavinusi, nuolat besimokanti ir mokėjimu (žiniomis) savo veiklą grindžianti visuomenė, kurios nariai – tiek paprasti gyventojai, tiek visų lygių vadovai – turi galimybę ir geba visose savo veiklos srityse efektyviai naudotis šiuolaikinių informacinių technologijų priemonėmis, šalies ir pasaulio kompiuterizuotais informacijos ištekliais, o valstybės ir savivaldybių institucijos, pasitelkdamos šias priemones ir išteklius, – priimti sprendimus, garantuoti gyventojams prieinamą ir patikimą viešąją informaciją.

6. Valstybės ir savivaldybių misija – sudaryti sąlygas informacinės visuomenės plėtrai ir skatinti šį procesą, padėti gyventojams integruotis į pasaulio informacinę visuomenę, panaudoti jos teikiamas galimybes. Vykdamt minėtąją misiją, numatomi šie svarbiausieji tikslai:

6.1. užtikrinti gyventojams galimybę įgyti žinių ir kvalifikaciją. Pasitelkę ryšių ir informacijos technologijų teikiamas galimybes, jie galės lanksčiau prisitaikyti prie sparčiai kintančių gyvenimo ir darbo sąlygų, sėkmingai konkuruoti pasaulio rinkose;

6.2. modernizuoti valstybės valdymą. Tam reikės panaudoti kompiuterizuotus informacijos šaltinius, sukurti tinkamą teisinę aplinką, plėtoti elektroninę valdžią (toliau vadinama – e.valdžia; analogiška vartosenai ir su kitais žodžiais) ir e.demokratiją, suteikti gyventojams realias galimybes nevaržomai gauti iš visų valstybinės valdžios ir valdymo institucijų informaciją, sudaryti sąlygas plėtoti Lietuvos informacinę visuomenę, teikti pasiūlymus, kritikuoti, dalyvauti priimančioms sprendimams;

6.3. plėtoti mokėjimu (žiniomis), informacija, ryšių ir informacinėmis technologijomis grindžiamą verslą;

6.4. išlyginti miesto ir kaimo ryšių informacinės infrastruktūros netolygumus, suteikti visiems gyventojams vienodas galimybes naudoti informacines technologijas socialinėms ir visuomeninėms reikmėms;

6.5. puoselėti Lietuvos kultūrą ir išsaugoti lietuvių kalbą pasaulio informacinėje visuomenėje;

6.6. skatinti dalyvauti Europos Sąjungos programose ir projektuose, sudarančiuose palankias sąlygas plėtoti Lietuvos informacinę visuomenę.

III. UŽDAVINIAI

7. Siekiant 6.1 punkte nurodyto tikslo – užtikrinti gyventojams galimybę įgyti žinių ir kvalifikaciją, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

7.1. sudaryti sąlygas, kad kiekvienas moksleivis mokykloje įgytų reikiamas informacinėmis technologijomis grindžiamas žinias, pasitelkti visose mokyklose tam pritaikytas mokymo priemones, mokomąją ir metodinę medžiagą, kompiuterius, vietinius ir pasaulio kompiuterių tinklus;

7.2. suteikti galimybę studentams, dėstytojams, mokslo, kultūros darbuotojams naudotis moderniomis informacinėmis technologijomis, kompiuterizuotomis duomenų saugyklomis, plėtoti bendrus darbus su užsienio partneriais, tam pasitelkti Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklą LITNET, integruotą su Europos Sąjungos akademinio kompiuterių tinklu GEANT;

7.3. sukurti visuomenei lengvai pasiekiamą nuotolinių studijų sistemą, paremtą informacinių technologijų panaudojimu, leidžiančią gyventojams nuolat mokytis, tobulintis ir kelti kvalifikaciją, laiduoti konkurencingumą darbo rinkose nepriklausomai nuo gyvenamosios ir darbo vietos;

7.4. plėtoti darbus, ugdančius gyventojų sampratą apie informacinės visuomenės plėtros svarbą;

7.5. sudaryti sąlygas viešųjų, aukštųjų mokyklų ir mokslo įstaigų, bibliotekų skaitytojams naudotis kompiuterizuotomis Lietuvos ir užsienio bibliotekų paslaugomis ir informacijos šaltiniais;

7.6. skatinti mokslinius ir praktinius darbus, tam pritaikyti atvirų šaltinių nemokamą programinę įrangą;

7.7. užtikrinti, kad viešojo naudojimo elektroninėse žiniasklaidos ir tinklų infrastruktūrose (e.konferencijose, naujienų grupėse, e.pašte, internete) būtų laikomasi tarptautinių, Europos ir Lietuvos standartų. Sukurti programinės įrangos lituanizacijos sistemą;

7.8. nustatyti kompiuterinio raštingumo kvalifikacinius reikalavimus valstybės ir savivaldybių tarnautojams ir pedagogams, sudaryti sąlygas įsigyti šią kvalifikaciją.

8. Siekiant 6.2 punkte nurodyto tikslo – modernizuoti valstybės valdymą, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

8.1. sukurti integralią valstybės registrų sistemą, skirtą įstatymuose nustatytų objektų registravimui, apskaitai, registravimo duomenų teikimui;

8.2. suderinti oficialiosios informacijos šaltinių formavimo, funkcionavimo ir sąveikos teisinę bazę – parengti įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius informatikos ir telekomunikacijų veiklą, oficialiosios informacijos formavimą ir tvarkymą;

8.3. sukurti modernių informacinių technologijų naudojimu pagrįstas priemones, padedančias Lietuvos Respublikos Vyriausybei, ministerijoms, valstybinės valdžios ir valdymo įstaigoms vykdyti joms skirtas funkcijas, įrengus svarbiausių valstybės funkcijų vykdymo duomenų tvarkymo informacines sistemas;

8.4. sukurti bendrą valstybės ir savivaldybių institucijų informavimo sistemą, nustatyti gyventojų ir privataus sektoriaus informavimo tvarką, įgyvendinti "vieno langelio" principą;

8.5. sudaryti sąlygas sukurti ir įdiegti bendrą elektroninio asmens identifikavimo ir socialinių duomenų (socialinio ir sveikatos draudimo) sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos reikalavimus;

8.6. integruoti valstybinius ryšio ir duomenų perdavimo tinklus, nustatyti integruoto tinklo valdymą.

9. Siekiant 6.3 punkte nurodyto tikslo – plėtoti mokėjimu (žiniomis), informacija, ryšių ir informacinėmis technologijomis grindžiamą verslą, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

9.1. sudaryti sąlygas vartoti e.parašą ir užtikrinti, kad funkcionuotų e.atsiskaitymo sistemos;

9.2. sudaryti sąlygas juridiniams ir fiziniams asmenims per viešuosius tinklus atlikti muitinės, mokesčių mokėjimo ir pajamų deklaravimo procedūras;

9.3. skatinti konkurenciją telekomunikacijų ir duomenų perdavimo srityje – plėtoti bevielio ryšio ir kitas alternatyvias sistemas;

9.4. steigti Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva inkubatorius, skatinančius informacinėmis technologijomis grindžiamos gamybos ir naujų paslaugų kūrimo darbų plėtrą;

9.5. skatinti privatųjį sektorių perkelti verslą į elektroninę terpę – sudaryti palankias sąlygas diegti informacines technologijas, panaudoti naujausius mokslo laimėjimus ir pašalinti apribojimus, varžančius e.komercijos vartojimą;

9.6. sudaryti sąlygas įmonėms plėtoti savo verslą, naudotis viešosios informacijos šaltiniais, prisidėti prie informacinių sistemų ir ryšių tinklų kūrimo ir jais naudotis.

10. Siekiant 6.4 punkte nurodyto tikslo – išlyginti miesto ir kaimo ryšių informacinės infrastruktūros netolygumus, suteikti visiems gyventojams vienodas galimybes naudoti informacines technologijas socialinėms ir visuomeninėms reikmėms, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

10.1. sukurti atvirus visuomenei prieigos taškus, ypač kaime (tam panaudoti bibliotekas ir mokyklas), per kuriuos gyventojai, neturintys kompiuterių (pavyzdžiui, žemės ūkio darbuotojai), galėtų mokytis, įgyti kvalifikaciją, kaupti informacinių technologijų naudojimo patirtį, panaudoti savo reikmėms Lietuvos ir užsienio informacinių tinklų teikiamas galimybes;

10.2. sukurti kompiuterinio duomenų kaupimo, apdorojimo ir teikimo naudotojams priemones, aptarnaujančias miesto ir kaimo gyventojus, valstybinės valdžios ir valdymo, taip pat verslo institucijas.

11. Siekiant 6.5 punkte nurodyto tikslo – puoselėti Lietuvos kultūrą ir išsaugoti lietuvių kalbą pasaulio informacinėje visuomenėje, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

11.1. sukurti lietuvių kalbos automatizuoto vertimo, atpažinimo ir sintezės priemones, lituanizuoti kompiuterių programinę įrangą vykdant darbus, kuriuos numato Lietuvių kalbos informacinėje visuomenėje 2000-2006 metų programa;

11.2. plėtoti informacines sistemas ir jų funkcionavimo infrastruktūras, susijusias su lituanizacija, švietimo ir kultūros įstaigų veikla, jų tarptautiniais ryšiais;

11.3. pasitelkus informacines technologijas, kaupti ir skleisti informaciją apie Lietuvos kultūros ir kalbos vertybes.

12. Siekiant 6.6 punkte nurodyto tikslo – skatinti dalyvauti Europos Sąjungos programose ir projektuose, sudarančiuose palankias sąlygas plėtoti Lietuvos informacinę visuomenę, – reikia išspręsti šiuos uždavinius:

12.1. stiprinti bendradarbiavimą su tarptautiniais, ypač su Europos Sąjungos fondais, kryptingiau nustatyti spęstinių problemų prioritetus, geriau panaudoti Lietuvos specialistų galimybes, koordinuotai skirstyti lėšas ir kontroliuoti jų panaudojimą;

12.2. sistemingai ir atvirai teikti informacinės visuomenės plėtrai reikšmingą informaciją apie galimus Lietuvos ir užsienio finansavimo šaltinius.

IV. PRIORITETAI

13. Kompetencija:

13.1. pasiekti, kad kiekvienas mokyklą baigęs moksleivis įgytų reikiamas informacinėmis technologijomis grindžiamas žinias, panaudoti visose mokyklose tam pritaikytas mokymo priemones, mokomąją ir metodinę medžiagą, kompiuterius, vietinius ir pasaulio kompiuterių tinklus;

13.2. suteikti galimybę studentams, dėstytojams, mokslo darbuotojams naudotis moderniomis informacinėmis technologijomis, kompiuterizuotomis duomenų saugyklomis, plėtoti bendrus darbus su užsienio partneriais, tam panaudoti Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklą LITNET, integruotą su Europos Sąjungos akademinio kompiuterių tinklu GEANT;

13.3. sukurti atvirus visuomenei prieigos taškus, ypač kaime (tam panaudoti bibliotekas ir mokyklas), per kuriuos gyventojai, neturintys kompiuterių (pavyzdžiui, žemės ūkio darbuotojai), galėtų mokytis, įgyti kvalifikaciją, kaupti informacinių technologijų naudojimo patirtį, panaudoti savo reikmėms Lietuvos ir užsienio informacinių tinklų teikiamas galimybes;

13.4. plėtoti darbus, ugdančius gyventojų sampratą apie informacinės visuomenės plėtros svarbą.

14. Viešasis administravimas:

14.1. suderinti oficialiosios informacijos šaltinių formavimo, funkcionavimo ir sąveikos teisinę bazę – parengti įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius informatikos ir telekomunikacijų veiklą, oficialiosios informacijos formavimą ir tvarkymą;

14.2. sukurti integralią valstybės registrų sistemą, skirtą įstatymuose nustatytų objektų registravimui, apskaitai, registravimo duomenų teikimui;

14.3. sukurti modernių informacinių technologijų naudojimui pagrįstas priemones, padedančias Lietuvos Respublikos Vyriausybei, ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms vykdyti joms skirtas funkcijas, įrengus svarbiausiųjų valstybės funkcijų vykdymo duomenų tvarkymo informacines sistemas.

15. Elektroninis verslas:

15.1. sudaryti sąlygas vartoti e.parašą ir užtikrinti, kad funkcionuotų e.atsiskaitymo sistemos;

15.2. sudaryti sąlygas juridiniams ir fiziniams asmenims per viešuosius tinklus atlikti muitinės, mokesčių mokėjimo ir pajamų deklaravimo procedūras;

15.3. skatinti konkurenciją telekomunikacijų ir duomenų perdavimo srityje – plėtoti bevielio ryšio ir kitas alternatyvias sistemas;

15.4. steigti Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva inkubatorius, skatinančius informacinėmis technologijomis grindžiamos gamybos ir naujų paslaugų kūrimo darbų plėtrą.

16. Kultūra ir kalba – sukurti lietuvių kalbos automatizuoto vertimo, atpažinimo ir sintezės priemonės, lituanizuoti kompiuterių programinę įrangą vykdant darbus, kuriuos numato Lietuvių kalbos informacinėje visuomenėje 2000-2006 metų programa.

V. REZULTATAI

17. Tikimasi, kad įgyvendinus nurodytuosius tikslus ir uždavinius bus gauti šie rezultatai:

17.1. gyventojai galės lengviau įgyti žinių ir kvalifikaciją, jas atnaujinti, tobulintis, sėkmingiau prisitaikyti gyventi ir dirbti sparčiai kintančioje informacinės visuomenės aplinkoje, kadangi:

17.1.1. įdiegus e.raštingumo sertifikatus, atitinkančius informacinės visuomenės reikalavimus, ir Europos ugdymo standartus, valstybinį e.raštingumo egzaminą laikys moksleiviai. Pageidaujantys gyventojai turės galimybių įgyti žinių specialiuose centruose ir laikyti testus;

17.1.2. kiekvienam gyventojui bus sudarytos sąlygos įgyti žinių, bus įsteigti distancinio mokymo centrai. Kiekvienas turės galimybę kelti kvalifikaciją, persiprofiluoti ir laikyti testus arba egzaminus, kad gautų kursų baigimo atestatą;

17.1.3. kiekvienoje mokykloje vienas kompiuteris teks dešimčiai mokinių (mokiniai skaičiuojami nuo pirmosios klasės), ir vienas kompiuteris – keturiems studentams;

17.1.4. e.raštingumo išmoks mokytojai ir valstybės tarnautojai. Pagerės valstybės tarnautojų ir mokytojų profesinė kompetencija;

17.1.5. bibliotekos bus sujungtos su pasaulio kompiuterių tinklais, kiekvienoje bibliotekoje bus ne mažiau kaip 2 kompiuteriai;

17.1.6. bus parengta įvairių mokomųjų programų (bent 50 pavadinimų mokymo priemonių);

17.1.7. studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai galės naudotis moderniomis informacinėmis technologijomis, kompiuterizuotomis duomenų saugyklomis, atsiras galimybė plėtoti bendrus darbus su užsienio partneriais. Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinkle LITNET bus reguliariai diegiamos Europos Sąjungos akademiniam kompiuterių tinkle GEANT naudojamos informacinės ir kompiuterių tinklų technologijos, nuolat didinama interneto kanalų sparta: 2001 metais - 34 Mbps, 2002 metais - 45 Mbps, 2003 metais - 64 Mbps, 2004 metais - 155 Mbps;

17.2. bus įdiegta veiksminga informatikos ir ryšių sistema, reguliuojama teisės aktais;

17.3. pagerės gyventojų aptarnavimo sąlygos dėl e.valdžios viešųjų paslaugų, pagrįstų informacinėmis technologijomis, plėtos, kiekvienas gyventojas visoms valstybinėms institucijoms galės pateikti klausimus ir gauti atsakymus per viešuosius tinklus, taip pat aktyviai dalyvauti įvairiose apklausose, sprendžiant svarbius valstybės politikos klausimus;

17.4. valstybės ir savivaldybių tarnautojai galės veiksmingiau, racionaliau ir lanksčiau spręsti valstybės valdymo, jos išteklių panaudojimo klausimus:

17.4.1. visi tarnautojai privalės išmokti e.raštingumo ir turėti tai patvirtinančius dokumentus;

17.4.2. beveik visi tarnautojai turės procesorines korteles su e.parašu ir dirbs su elektroniniais dokumentais;

17.4.3. bus pradėta aptarnauti gyventojus pagal "vieno langelio" principą;

17.4.4. viešieji pirkimai bus skaidrūs konkurso dalyviams, kurie per specialiai skirtą interneto portalą galės operatyviai gauti juos dominančią informaciją, o pirkimo konkursus skelbiančios institucijos gaus centralizuotas viešųjų pirkimų aprūpinimo ir organizavimo paslaugas;

17.4.5. mokesčių surinkimo sistema bus sujungta į bendrą informacinę sistemą;

17.4.6. esami valstybiniai ryšio ir duomenų perdavimo tinklai (jų dabar šalyje apie 11) bus sujungti į bendrą tinklą centralizuoto tinklo administratoriaus atžvilgiu;

17.4.7. socialinių paslaugų gyventojams teikimo apskaitos ir kontrolės sistema (socialinis draudimas, sveikatos apsauga, pensijų išmokėjimas ir kita) bus integruojama.

18. Valstybės ir savivaldybių tarnautojai galės veiksmingiau, racionaliau ir lanksčiau spręsti valstybės valdymo, jos išteklių naudojimo klausimus.

19. Įmonių darbuotojai galės plėtoti mokėjimu (žiniomis), informacija, ryšių ir informacinėmis technologijomis grindžiamą verslą sparčiai didėjančios globalizacijos ir specializacijos sąlygomis.

20. Miesto ir kaimo gyventojams bus suvienodintos sąlygos naudotis kompiuterizuotų informacijos išteklių, ryšių ir informacinių technologijų teikiamomis galimybėmis.

21. Įmonės ir valstybės įstaigos galės lengviau tapti pasaulio ir Europos Sąjungos programų ir projektų dalyvėmis, būti aktyvios jų vykdytojos.

22. Lietuvių kalbai vartoti elektroninėje terpėje bus:

22.1. iki 2003 metų lituanizuota pagrindinė programinė kompiuterių įranga;

22.2. 2004 metais padaryti bandomieji pavyzdžiai: teisės aktų (pirmiausia Europos Sąjungos dokumentų) automatizuotam vertimui; kelių šimtų žodžių automatiniam atpažinimui ir balsu diktuojamų tekstų spausdinimui; lietuviškų tekstų vertimui kalbos garsais (tai ypač paranku neįgaliesiems); informacinės sistemos, balsu atsakančios į paklausimą balsu (pavyzdžiui, per ryšių kanalus); kalbėtojo atpažinimui iš balso (balso spyna).

VI. VALDYMAS

23. Kol kas Lietuvos informacinės visuomenės plėtros darbų valdymas nėra patenkinamas.

24. Nėra valstybinės valdžios ir valdymo institucijos, turinčios reikiamus įpareigojimus ir pakankamus įgaliojimus valdyti informacinės visuomenės darbų plėtrą, derinti ir koordinuoti šiuos darbus.

25. Būtina institucija, turinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojimus, leidžiančius įveikti valstybinių institucijų žinybiškumą, atveriančius realias galimybes reguliuoti, derinti įvairių lygių institucijų veiklą, plėtoti Lietuvos informacinę visuomenę.

26. Svarbiausios Lietuvos informacinės visuomenės plėtros darbų kryptys turėtų būti šios:

26.1. strateginių informatikos ir ryšių plėtros programų rengimas;

26.2. viešųjų registrų integralios sistemos, valstybės informacinių sistemų kūrimo ir funkcionavimo koordinavimas;

26.3. ministerijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų rengiamų informatikos ir ryšių projektų derinimas;

26.4. finansavimo strategijos formavimas ir įgyvendinimas;

26.5. tarptautinių fondų paieškos ir fondų lėšų panaudojimo koordinavimas;

26.6. tarptautinio bendradarbiavimo koordinavimas.

VII. FINANSAVIMAS

27. Dirbant Lietuvos informacinės visuomenės plėtros darbus, tikslinga laikytis šių finansavimo principų:

27.1. finansuojant informacinės visuomenės plėtros darbus, kryptingai koordinuoti ir sutelkti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, privatizavimo, skolintas, privataus sektoriaus (verslo), Europos Sąjungos, užsienio fondų lėšas;

27.2. strateginių švietimo, e.valdžios, informatikos ir ryšių, kitų e.plėtros programų rengimą finansuoti iš valstybės lėšų;

27.3. sudaryti sąlygas rengti ir įgyvendinti informatikos ir ryšių investicinius projektus, atsiperkančius iš registravimo ir duomenų teikimo rinkliavų, skatinti šią veiklą;

27.4. nustatyti informacijos teikimo paslaugų apmokėjimo tvarką;

27.5. šioje koncepcijoje iškeltiems uždaviniams spręsti skirtose programose numatoma išlaidų dydį derinti su nacionalinio biudžeto prognozuojamais rodikliais.

28. Kad Lietuvos informacinės visuomenės plėtros darbams būtų pritraukta daugiau užsienio lėšų, būtina aktyviau bendradarbiauti su Europos Sąjungos fondais, kryptingiau nustatyti spęstinių problemų prioritetus, geriau panaudoti Lietuvos specialistų potencialą, koordinuotai skirstyti lėšas ir kontroliuoti jų panaudojimą.

Būtina sudaryti sąlygas, skatinančias verslininkus dėti savo lėšas į informacinės visuomenės plėtrą.
